

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 10. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastonj.

Leto XII.

V Ljubljani, mesca oktobra 1909.

Štev. 10.

Oktober.

Dnevi se hitro krajšajo, hladne, mrzle noči nastajajo, paša povsem poneha. Na travnikih ni več cvetja, le jesenski podlesek cvete po golih ledinah. V nekaterih krajih cvete še resje in daje čebelam nekoliko paše. Jesen je prišla, in narava se pripravlja k zimskemu počitku. Tudi čebele občutijo jesen; družina tiho sedi v panju, tudi ob lepih dnevih ne izletavajo redno; čemu tudi, saj ne dobé zunaj ničesar. Le opoldne, če solnce gorko sije, se praše in solnčijo. Zalege tudi skoraj nič več ni v panju; ondu vlada zaslužen mir po storjenem delu!

Čebelar naj v jeseni ne opravlja brez potrebe čebel. Medišča se še toplo zapažijo z drobnimi oblanci, mahom, senom ali plevami, cunjami in staro obleko. Nekateri polagajo v medišča več plasti papirja (dnevnika) in ga posujejo z žaganjem. Okna se lahko puste v panju; pa bolje je odvzeti jih, ker se včasih od mokrote tako nategnejo, da jih je spomladi težko vun vzeti. Če jih pustiš v panju, privzdigni pri okencu spodnjo zapornico, da more moker in sprijen zrak izginjati. Kdor zadela panji (posebno avstrijske) od zadaj s slamnicami, lahko obesi okence za slamnico; nato naj natlači še mahu ali oblanic in čebele so dobro zavarovane za zimo.

Če se panji dobro tišče drug drugega, jih ni treba še posebej ob straneh zapažiti, ker se skozi stene med seboj grejejo; če je pa kaj praznega prostora med panji, se zabaše s senom, oblanci ali mahom. Povrhu in spredaj tudi zapažimo čebele, le žrela pustimo odprta, jih pa toliko zožimo, da ne morejo miši priti v panj.

Podnica naj se pokrije z debelim papirjem, ki si ga dobro v olju namočil. Taki kartoni sicer niso neobhodno potrebni, a jako koristni, ker se spomladi podnica lahko jako hitro osnaži.

Špranje in razpoke v panjih se zamažejo z ilovico; če okna in vrata ne zapirajo dobro, naj se zabašejo z bombaževino. Preprih je čebelam vselej škodljiv, posebno pa še pozimi.

To so zadnja opravila čebelarjeva pri čebelnjaku. Če so panji zdravi in močni, imajo dosti hrane, so proti mrazu in vetru dobro zavarovani, se čebelam in čebelarju ni treba zime bati. Spomladi se bodo čebele vesele in vedre zopet poprijele dela, in čebelar ne bo imel škode po izgubi panjev.

Drobtine o prezimovanju.

M. Humek.

Zima se nam bliža naglih korakov. Kateremu čebelarju ne dela skrbi, ki so, žal, največkrat opravičene! Zima nam premnogokrat naredi velik križ čez naš čebelarski račun. Tega se imamo bati posebno letos, ko smo dobili iz paše marsikje lažje panji, kakor smo jih poslali v pašo, in je bilo treba poseči do dna v medeni lonec, ali pa iskati zadnje pomoči pri sladkorju. Tudi so prišli panji letošnjo jesen tako zelo ob muho, da ne pomnim kaj takega. Panji, ki so pred jesensko pašo prekipevali čebel, so sedaj napol prazni. Pred nami je pa dolga doba šestih mescev, doba, ki ne prinese čebelam nič dobrega, pač pa vpliva nanje tem pogubonosneje, čim manj stori čebelar v odstranitev teh pogubnih vplivov.

Zato je že sedaj treba ukreniti, da se odvrne od čebel pozimi vse, kar bi jim utegnilo škodovati v zimskem počitku, posebno pa v zgodnji pomladi, ko se začne pri njih novo življenje. Za danes imam v mislih neko napravo, ki je pri nas še malo znana ali vsaj malo rabljena, ki je pa v panjih s premakljivim delom zelo koristna. To je podlaga, ki se čez zimo potisne na dno panju, da se na njej prestrežejo mrtve čebele in drobnjava, ki jo čebele nadrobijo iz zimskega gnezda. Ako padajo mrtve čebele in voščeni drobiž naravnost na panjevo dno, ta navlaka jako ovira prvi spomladanski izlet. Kdor bi pa to pred prvim izletom z grebljico odstranjeval iz panju, tisti bi čebelam več škodoval nego koristil, ker bi imelo tako vznemirjenje največkrat jako slabe posledice. Vrhutega se molj vgnezditi v tem drobižu kaj zgodaj spomladi, ako dna ne ocedimo pravočasno.

Koliko laglje je to delo tedaj, če imamo v panjih omenjene podlage. Zagodka pod okencem se narahlo odstrani, in podlaga se potegne iz panju brez najmanjšega šuma. Če se to vrši bolj zgodaj spomladi, se ista osnažena potisne nazaj; v nasprotnem slučaju, ako čebele že redno izletavajo, se pa spravi za drugo zimo. (Nekateri čebelarji jo pa pustijo v panjih skozi celo leto). Vse to se izvrši lahko in hitro brez vznemirjenja, in panj je v trenutku osnažen, da ne ostane niti trohica na dnu.

Pa še iz drugega vzroka je priporočati tako podlago črez zimo. Čebelna gruča se pomika pozimi za medeno zalogo, bodisi da gre od spodaj navzgor, od spredaj proti zadnjemu koncu ali obratno, kakršno obliko ima pač panj. V vsakem slučaju nam kažejo drobiževi nasipi na panjevem dnu, v katerih satnih celicah so čebele že bile, v katerih se ravno nahajajo, in koliko je še nedotaknjenih. Iz tega se da sklepati marsikaj, ne da bi bilo treba čebele le količkaj vznemirjati. One takorekoč pišejo vso zimo z voščenim drobižem na panjevo dno. To prežanimivo pisavo kaj lahko beremo, ako imamo črez zimo omenjene podlage v panjih. Treba je le tik pred prvim izletom podlago vzeti prav narahlo iz panjú, in pred seboj imamo začrtano vso pot skozi dolgo zimo. Ni dvoma, da bi se ne dalo iz takih slik priučiti marsikaj. Vzoren švicki čebelar je dal celo fotografirati take podlage, ki jih je vzel spomladi iz svojih panjev, in neki čebelarski časopis je potem prinesel obširno in zelo zanimivo razpravo o tem predmetu, pojasnjeno z izvirnimi slikami. Pa več o tem prihodnjo pomlad.

Za sedaj mi preostane le še, da opišem na kratko kako in iz česa so narejene te podlage. Do sedaj in izvečine še tudi sedaj rabijo za to navadno 2—3 mm debelo lepenko (papendekel), ki pa mora biti skozi prepojena s firnežem, da se v vlagi ne skrivi in ne razmoči. Nedavno sem pa bral v nekem čebelarskem časopisu, da je v to svrho posebno dober „Ruberoid“, t. j. nekaka lepenka, ki se rabi za trajno kritje streh. Naročil sem si od tvrdke R. Avenarius, Karbolineum-Fabrik, Wien III/2, Bechardgasse 14, nekaj kvadratnih metrov „Ruberoida“ in izjaviti moram, da si ne morem misliti boljše tvarine za našo rabo kakor je ravno „Ruberoid“. Usnju podobna, jako močna tvarina je zoper vsako vlago popolnoma neobčutljiva, se nič ne krivi, ako leži na ravni podlagi in ima v našem slučaju neomejeno trpežnost. Vrhutega je razmeroma poceni, ker stane kvadratni meter št. 1, K 1-10, št. 2. (ki je malo debelejša) K 1-60.

Za podlage se narežejo tako široki in tako dolgi pravokotniki kakor so panjeva dna znotraj široka in dolga. Seveda moramo paziti, da se dá podlaga prav lahko potisniti v panj, ne da bi se kje kaj zadevala, in da je zagozda pod okencem neovirana na svojem mestu. Jaz sem pribil na podlago ob obeh podolžnih straneh in ob tistem koncu, ki pride k okencu, 1 cm debele in ravno toliko visoke remeljce, da je priprava podobna 1 cm globokemu predalčku. Na tistem koncu, ki pride k žreln, nisem pribil remeljca, ker bi se sicer utegnilo zamašiti panjevo žrelo.

Sedaj je pravi čas, da se podlage denejo v panji — najpozneje pa do konca tega mesca. Predno se to delo izvrši, naj se panjeva dna dobro ostrgajo in osnažijo, da so popolnoma gladka. Posebno je paziti, da se odstranijo tisti voščeni stolpički, ki jih čebele naredo med letom na panjeva dna.

Končno omenim še, da imajo posebno po Nemčiji večino čebelnjakov pokritih z „Ruberoidom“ in z mirno vestjo lahko priporočam to tvarino za kritje streh ne samo za čebelnjake, ampak tudi za druga gospodarska poslopja.

Dve matici v enem panju.

Iv. Jurančič.

Neki čebelar s Koroškega piše v števil. 8. „Čebelarja“, da je imel tri matice v enem panju. Tako srečen sicer jaz nisem bil, pač pa sem imel že večkrat v enem panju po dve matici. To gotovo ni nič kaj novega, ker je kaj enakega doživel že skoro vsak čebelar, če je le opazil, in tudi meni se je že večkrat pripetilo. Marsikomu se torej ta slučaj ne bo zdel niti vreden, da ga v tem listu omenjam, a vendar je zanimiv. Našel sem namreč v 7 panjih skoraj istočasno po dve matici.

Lansko leto je bilo pri nas jako slabo za rojenje, in tudi mladih matic se je na izletih veliko poizgubilo. Vsled tega sem imel samo dve mladi matici za vzimljenje. Ni mi torej drugega kazalo, nego moral sem vzimili proti pravilu 10 triletnih matic. Dotični panji, oziroma roji, so v teku letošnjega poletja razun treh vsi matice prenovili. Ko sem našel pri prvem matične celice v času, ko ni bilo misliti na rojenje, me je to opozorilo, da sem tudi ostale opazoval in večkrat pregledal.

Ko se je mlada matica prvega panju oplemenila ter že legla jajca, najdem še tudi staro matico; istotako sem našel pozneje zraven mlade še tudi staro matico pri vseh 7 panjih, ki so sami matico prenovili. V enem panju sem celo zasačil staro, da je še tudi jajca legla zraven hčerke.

Iz tega opetovanega slučaja sklepam:

1. Ni neovrgljiva resnica, kakor so stareji strokovnjaki trdili, da bi čebele staro matico umorile hitro, ali še predno se mlada izvali (v slučaju namreč, kadar čebele same matico prenovijo zavoljo onemoglosti ali kake slučajne napake), temveč jo pustijo še dalje živeti, včasih še po več tednov, da, cele mesce.

2. Dve matici v enem panju ni tako redek slučaj, temveč se ob priliki, ko čebele matico same prenovijo, večinoma in skoraj redno dogaja.

3. Tudi ni povsem resnična trditev, da bi v vsakem panju vselej le ena matica jajca legla ter bi ista zraven sebe ne trpela nobene druge delujoče. Trdi se namreč, da stara matica, ako jo čebele pustijo še zraven mlade dalje živeti, mora svoje delovanje takoj ustaviti, ko začne mlada leči, sicer jo poslednja umori. Vsekako pa je tak slučaj, da bi obe matici legli, izjemen in nepravilen, ki gotovo dolgo ne traja, ter stara matica morebiti le še par jajec na dan položi, pozneje pa gotovo celo preneha.

V starih panjih se vobče prenavljanje matice prepusti čebelam; še celo nekateri čebelarji premakljivega satovja se ne brigajo celo nič za starost matice, temveč vse to prepuščajo usodi. Ako se prenovitev normalno vrši, t. j. v dobri letini, v času, ko je obilno troto in v lepem vremenu, se stvar dobro izteče. Drugače pa je v takem času, ko je celo malo ali nič troto; ali ob slabi paši, ko so troti sestradani, ali jih čebele že odpravljajo. V takem slučaju se pogosto pojavljajo brezmatična ljudstva, begunci, trotarji, mrličji itd., neizkušen čebelar pa ne ve vzroka, ker matične menjave ne opazi.

V krajih z jesensko pašo se najjednostavneje skrbi za krepke in sposobne matice, ako se vsako jesen ena tretjina vseh panjev, tiste s triletnimi maticami, kasira ter čebele k drugim plemenjakom pridruži; spomladi pa se zopet pusti toliko rojiti (zlasti lanske matice) ali se toliko rojev naredi, da se prejšnje število panjev zopet izpolni.

Naše opazovalnice.

Poročevalec: Anton Žnideršič.

Mesečni pregled: avgust 1909.

Kraj	Učinek tehtanega panjů									Poraba ozir. prebitek	Temperatura			Izletnih dnevov	Dnevov					
	Donos			Upad			Najvišji donos	Dne	najvišja		najnižja	Srednja mesečna	z dežjem		s snegom	s solncem			z vetrom	
	Mesečna tretjina															0	1/2	celi		
	1	2	3	1	2	3														
Ilirska Bistrica	—	—	—	115	83	100	—	—	-298	29	10	19 ^a	30	10	—	5	11	15	10	
Bitnje pri Boh. Bistrici	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Ljubevč pri Idriji	—	—	—	50	60	—	—	—	-110	27	8	17 ^a	31	15	—	9	7	15	7	
Metlika	—	—	—	—	—	—	—	—	—	37	12	22 ^a	30	15	—	2	23	6	31	
Nabrežina	—	—	30	80	85	20	20	31	-155	40	16	26 ^a	31	13	—	2	5	24	19	
Podgorje pri Kamniku	5	65	295	35	10	—	60	25	320	31	11	19 ^a	30	14	—	5	6	20	23	
Struge pri Dobropoljah	10	75	45	130	40	95	35	5	135	28	10	18 ^a	29	13	—	13	6	12	22	
Tolmin	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sv. Duh na Ostrem vrhu	—	15	53	274	123	68	18	21	-397	28	11	18 ^a	28	13	—	7	7	17	—	

Črtica „—“ v koloni „Temperatura“ znači stopinje mraza, v koloni „Poraba ozir. prebitek“ znači porabo.

Ilirska Bistrica: V prvih dveh tretjinah zaradi suše, v tretji zaradi slabega vremena niso čebele ničesar vdobile. Živetj so morale od svojih prihrankov, ki so se za skoraj 3 kg zmanjšali. Ajda v Divači in Košani, kamor so se peljali panji v pašo, tudi nič dobrega ne obeta. Ker se je zelo zapoznila, pričjenja šele koncem mesca cvesti. Žnideršič.

Ljubevč: Ta mesec ni bilo nič paše. Dne 21. odpeljali smo čebele iz svojega čebelnjaka na Kras na pašo. Oddali smo jih v Kobdil pri Štanjelu, ker jih drugje niso hoteli vzeti. Doma sem pustil samo dva eksportna panjů in enega zadnjega rojička. Tehtani panj je upadel od 1. do 21. za 110 dkg. Od 21. naprej sem pa imel na tehtnici eksportni panj, pri katerem pa nisem mogel zaznamovati upada, ker sem ga krmil s sladkorjem. Dobil je 120 dkg.

Kaj bodo na Krasu dosegle, poročam, ko jih pripeljemo nazaj. Tudi drugi čebelarji so jih večinoma vsi odpeljali ta mesec na pašo; eni na Kras, drugi na Tolminsko, največ pa pod Ljubljano. St. pl. Premerstein.

Nabrežina: Dasiravno je bilo vreme ugodno, ni bilo celi mesec nikakega donosa. Ajda je letos zakasnela, ravno tako satureja*), katera pričenja zdaj cvesti. Prihodnji mesec je za nas odločilen; da nam le vreme računa ne prečrta. Sila.

Podgorje: Ajda in jesensko resje, naša glavna paša, sta nas letos popolnoma na cedilu pustila. Stalen dež in mraz, zlasti ponoči, sta vzrok, da ni medilo ne resje ne ajda. V začetku mesca so bili panji prav živalni, a mrzel veter jih je tako skrčil, da komaj zalego pokrivajo. Panji so polni zalege, medu pa nič! Akoravno bomo morali mnogo panjev združiti, vendar bode še treba globoko v sladkorjevo vrečo poseči. Sallath.

Struge: Z avgustom pri nas navadno konča čebelna paša. Nekatero leto še nekaj vdobijo, a letos, kakor kaže tehtani panj, niso za sproti. Sedaj že vemo, pri čem smo! Najmanj tretjino panjev bode treba kasirati, ostale pa pitati s sladkorjem, ker v kasiranih panjih ne bode medu. Meglen.

*) Kaj pa je satureja? Pojasnila uljudno prosi urednik za med „Drobiž“ prihodnje številke, ker razun njega morebiti še kdo drugi ne ve, katero rastlino tako imenujete.

=====

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Imam okrog 60 panjev čebel in upam, da bodo letos boljše kakor so bile lani, ko so bile res „od muh“, vsaj pri nas. Za vosek bi potreboval topilnik in stiskalnico. Kaj bi bilo neki bolje? V Lakmayerjevi knjigi so navedene razne stiskalnice in topilniki, in zdaj se ne morem odločiti kaj naj si nabavim, zlasti še, ker berem: „Predno se kdo odloči kupiti si enega ali drugega (namreč topilnik) iz naštetih parnih topilnikov, svetujem mu, da se poprej prepriča, ali vsaj povpraša pri izkušenih čebelarjih, če je dotični topilnik res vreden te svote denarja, ki se zanj zahteva.“ Torej se obračam na „Čebelarja“ za dober svet. (I. C. v B. pri L.)

Odgovor: Urednik „Čebelarja“ je večkrat preizkusil tako Gerstungov „Simplex“, kakor tudi Kolb & Görberjev ter Deseifejev „Universal“, ali kakor so se mu zdeli ti topilniki prvih priročni in dobri, se je pozneje vendar prepričal, da dobre stiskalnice nobeden ne dosega, ter da je škoda 20 do 60 K dati za stvar, ki prej ali slej roma v podstrešje. Pripraven je že še ta ali oni topilnik, ali dober ni, po urednikovem mnenju, nobeden, celo pa ne prav dober, kar je močna stiskalnica vedno. Za dobro pa smatram pri topilniku kakor pri stiskalnici to, da spravi vosek kar najbotj mogoče iz voščin, ter da je vosek tudi lepo rumen, kar je pri topilnikih samo pri prvi kuhi, pozneje pa teče rujav, ker so večina tako sestavljeni, da se jih popolnoma osnažiti niti pri najboljši volji ne more. Tudi čisto ne delajo topilniki; tega sem se do

dobrega prepričal, ker sem s stiskalnico iz starih prekuhanih tropin iz topilnika dobil še mnogo voska, ki ga para ni dosti ločila od voščin, pač pa vrela voda in močen vijak.

Z Jurančićevo stiskalnico še nisem delal, a iz podobe 25. v Lakmayerjevi knjigi je sklepati, da mora razvijati precej moči. Rabi se lahko tudi za stiskanje raznega sadja, česar pri nekaterih topilnikih ni mogoče, a bi le večkrat prav prišlo.

Jaz rabim škarjasto stiskalnico, ki ima grozovito moč. Bukovi platišči sta po 1 m 90 cm dolgi, 35 cm široki in 17 cm debeli, in kljub tej moči jih železni vijak z bakreno matico čisto skrivi. Ko je stiskalnica enkrat privita, stiska, ker sta platišči skrivljeni, nadalje sama, kar je največjega pomena. To je pač višek učinka; kar je tekočega v vreči, ki mora biti iz močnih konopnih vrvic spletena, mora vun.

Za majhno čebelarstvo se ne izplača nabavljati tako drage stiskalnice — pri moji stane samo vijak z matico 36 K — a posamezne podružnice ali vsaj sosedni čebelarji naj bi si skupno nabavili dobro stiskalnico; izplačala bi se kmalu. Pripomnim še, da ne kaže pri veliki stiskalnici kuhati voščin v loncih, ampak v kotlu, da se lahko dobro meša, kar je zelo važno. Tudi prekipi v loncu prerado ali se smodi, če pa kotel ni popolnoma poln in je pokrit s pokrovom, da para ne pripusti vosku se prismoditi, bo ta tak, kakršen mora biti, in se bo lahko in dobro spravil v denar.

Vprašanje: Čebelarim približno že šest let, a nobeno leto niso bile čebele tako slabe in malo medene kot letos. Vprašam, če so mehke hruške res dobre za pitanje čebel, kakor sem že večkrat slišal, ker treba bo obilno pitati. Škodovale bi jim menda ne, ker tudi same obilno lete k stiskalnici, ko se napravlja tolkovec. (M. J. na R. pri Ž.)

Odgovor: Res je, da obletavajo čebele stiskalnice ter nosijo domov sladki sadni sok, kakor ga tudi srkajo iz mēdnih hrušek, ali to ne izda veliko, ker je sadni sok preveč vodén, ima premalo sladkorja v sebi. Za zimsko pitanje pa sploh ni, ker bi ga čebele morale toliko časa prenašati, da bi se primerno zgostil, sicer bi se jim skisal. Glede hruševega mošta je sicer pisal sloveči nemški čebelar Christ v svoji čebelarski knjigi že pred več kot sto leti, da ga kuhajo nekateri čebelarji v lončenih piskrih toliko časa, da se vkuha do polovice, potem ga prelijejo v drug lonec in ga še za tretjino vkuhajo in to zgoščeno tekočino hranijo za pitanje v dobro zaprtih posodah, ali zdaj je za ta poizkus že prepozno. Treba bo torej seči po medu ali sladkorju, kar je pa tudi že prav zadnji čas, da pitano čebele še pokrijejo. Za spomladansko pitanje rabijo ponekod vodo od suhih hrušek medenk, a tudi le za največjo silo. Ne pomaga vse nič, treba bo poseči v mošnjiček.

Vprašanje: Rad bi si naročil vzoren ameriški panj, ki bo sam zase stal. Do katerega čebelarja oziroma mizarja naj se obrnem, ki me bo povsem zadovoljil? (P. K. v N. pri P.)

Odgovor: Žal da nimamo še nobene domače tvrdke, ki bi nam izdelovala razne panje. Za Vas Štajerce skrbi še najbolje gospod Jurančič v

Andrencih pri Sv. Andražu v Slov. goricah. Obrnite se do njega, in če ima čas, Vam bo gotovo rad ustregel. Z ameriškimi panji, ki stoje posamezno na prostem, čebelarijo v samostanu v Pleterjih na Dolenjskem. Morebiti Vam posodijo enega za vzorec, da Vam naredi domači mizar po njem take panji; če Vam ga pa dajo zastoj, tem boljše, saj imajo jih veliko.

Vprašanje: Prosim raztolmačite mi vzrok bolezni, da se je letos čebelna zalega v celicah sušila. Ali je gniloba ali kaj? (K. P. pri sv. D.)

Odgovor: Težko bo drugače kot da imate usmrnjene čebele, vendar bi bilo dobro, če mi pošljete košček sumljivega sata v vpogled, preden se lotite zdravljenja, oziroma radikalnega uničenja napadenih panjev. Če je res gniloba, ravnajte se po Lakmayerjevi knjigi str. 68 do 72 in 250 tretji odstavek.

Iz Grahovega pri Tolminu. Že večkrat sem premišljal, zakaj bi primorsko čebelarstvo tako skrito ostalo, da bi nihče ne vedel, da smo se tudi pri nas v tem oziru začeli razvijati. Zato sem se namenil napisati vsaj nekaj malega za poizkušnjo v „Čebelarja“, da ne bo kdo rekel, ni ga Tolminca, ki bi črnil kako besedo o tamošnjem čebelarstvu. Samo če povem, da smo tudi tod ustanovili čebelarsko podružnico, se mi zdi, da nismo najzadnji čebelarski zaspanci. Živahneje smo se začeli gibati in če bomo imeli kaj dobrih letin, bomo gotovo napredovali. Ali letos nam tukajšnjim čebelarjem končni uspeh ni po volji. Pomlad je že še bila, saj rojev smo imeli obilo, še preobilo, samo matice so se izredno slabo prašile. Črez poletje smo tudi še prerili brez posebnega pitanja, ali jesenska paša, ki je tod ajda glavna, nam pa ni dala skoraj ničesa. Treba nam je za zimo obilno pitati in veliko panjev kasirati, oziroma jih združiti, tako da se nam bo število panjev znatno skrčilo. Toda nič nevolje zato, ker vsa jeza in vse zdihovanje nič ne pomaga, ampak z novim zaupanjem gledamo v bodočnost. Pozdrav od tolminskih čebelarjev!

Ivan Šorli.

Iz Ljubljane. Gospod urednik! Da ustrežem Vaši želji, Vam povem, da je bila letos letina v Ljubljani izredno slaba. Pet let že čebelarim, a vselej so si čebele nanesele vsaj za zimo, če več ne, celo vlani, ko je bila taka suša poleti. Toliko bobnanja je bilo letos po ljubljanskih časopisih, kako dobra letina se obeta čebelarjem, in res je tudi dobro kazalo. Ko ste bili, gospod urednik, letošnje poletje nekoč pri meni, ste se kar čudili, ko ste zagledali pri nekaterih panjih zadaj med. A človek obrača, Bog obrne. Ravno v odlo-

čilnem času, ko bi imele čebele najboljšo pašo, je deževalo, in noči so bile hladne, da ni medilo. Letos sem vse storil, kar je potrebno za čebelarjenje na med. Rojiti sem pustil malo, samo prvice sem jemal, druge pa vračal. Vsled tega sem imel gerstungovce nabasane s čebelami. A kako se začudim koncem septembra, ko začnem vzimljati. Prvi na tehtnici je pokazal, da ima živeža komaj 4 kg, drugi 2 kg, tretji 5 kg itd. Le trije so imeli po 10 kg, dva pa bi ne preživela niti do Vseh svetih. Pri vsakem panju sem moral vzeti zadnja dva romiča, da lahko potisnem zadaj slamnato blazino, in na teh romičih sem dobil od 30 gerstungovcev okrog 40 kg medu. Ker sem tudi poleti dobil nekako 50 kg medu, sladkorja sem pa kupil okoli 100 kg, torej izgube ravno nimam, dobička pa prav malo. Hvala Bogu, da imam tudi jaz to lepo čebelarstvo lastnost, da ne obupavam, ampak da vedno le upam. Upam namreč, da bo morda boljše prihodnje leto. Končno Vam naznamim, gospod urednik, da sem Vas ubogal ter začnem drugo leto čebelariti za prodajo živih čebel. V ta namen sem vzimil letos vseh 30 gerstungovcev. Spomladi si postavim še en čebelnjak, potem bo pa čebel in kronic, da se bo moji ženki od veselja kar srce treslo, ker letos je revica zelo žalostna.

Hinko.

Iz Košane. Dne 29. avgusta je priredila novoustanovljena podružnica v Košani čebelarški shod, ki je prav lepo uspel. Ob 3. uri popoldne je otvoril shod g. župnik Kar. Lenasi, pristrčno pozdravljajoč gg. predavatelja nadučitelja A. Likozarja iz Ljubljane ter A. Žnideršiča iz Ilirske Bistrice. Nato je predaval g. nadučitelj Likozar skoro 2 uri o čebelarstvu sploh ter še posebej o umnem čebelarstvu. Prekrasno in tako poljudno je bilo to predavanje! Gosp. Likozar je pač mojster, ki ima še posebno to prednost, da govori iz srca — v srce. Velik utis je napravilo njegovo predavanje na mnogoštevilne poslušalce, ki so bili prav navdušeni. Nato je predaval gosp. Žnideršič o „Čebelarški zadruzi“, nje ustroju in važnosti za čebelarstvo. Tudi njegov govor je bil navdušeno in hvaležno sprejet. Ko sta še gg. predavatelja obširno odgovarjala na razna vprašanja čebelarjev, zaključil je podpisanec ob 6. uri shod, zahvaljujoč se gg. predavateljema za prekrasni predavanji. Navzoči pa so jima burno klicali: „Bog vaju živi!“ in „Na svidenje!“ To je bil prvi dobiček, ki ga je nudila podružnica svojim članom, ki so ji zato res iz src hvaležni. Ker je podružnični odbor res vnet za umno čebelarstvo, trdno pričakujemo lepih uspehov od novoustanovljene podružnice. S čebelarским pozdravom J. Grad, nadučitelj.

Iz krške okolice. Ako je prišel pred desetimi leti kak tujec v našo vinorodno dolenjsko stran ter si ogledal posamezne kraje, tedaj je zapazil razun strašnih podrtij hiš tudi semtertje kak čebelnjak. Že v tem času je imelo ljudstvo nek poseben nagib, ki ga je vlekel do te stroke. Toda takratne razmere v primeri z današnjimi so se precej izboljšale. Nekateri možje, ki so imeli posebno veselje do tega dela, so začeli ljudstvo organizirati ter mu napovedovali boljše bodočnost, če bi se začelo bolj pečati s čebelarstvom. Drugi, ki so bili naročeni na „Čebelarja“, so ga dajali ljudstvu brati ter so mu s tem vcepili še večje veselje do čebelarstva. Ko je videl te razmere

čebelar Anton Janc, tedaj je stopil na pete, si ogledal posamezne kraje ter začel čebelarje poučevati o novi „modi“ čebelarstva. In res! njegovi uspehi niso bili zastojni. Ljudstvo je začelo stremeti po tem delu. Posebno vaški fantje so se zvečer shajali in razpravljali važnejša vprašanja čebelarstva. Naš Tone je razprostrl svoja krila ter se spustil k posameznim čebelarjem. Ali sltnosti je pa le imel. Če je prišel h kakemu čebelarju, je vsak svečano pritrjeval njegovim besedam z da, da! Toda besede niso zadostovale. Tudi s svojim vzornim čebelnjakom je pomagal do tega, da se danes tod po njegovem vzgledu čebelari. Začeli so ga posnemati. Delati so začeli čebelnjake, ki so prav lični. In sedaj, če pride tuječ mimo kakega čebelnjaka, vidi tam sedečega starca s pipo v ustih. Smeje se svoji živalci kako pridno dela. Jutri pa grem tudi jaz na delo. Čebele so me vzdramile! Alojzij Pirc.

Iz Šebrelj. Kot večletni naročnik „Čebelarja“ in član čebelarskega društva imam dolžnost in tudi pravico se oglasiti v društvenem glasilu; vsaj sam si tako domišljujem. S to ponosno mislijo primem za pero in hočem opisati letošnje in sploh naše čebelarstvo. Z marcem se prične čebelarsko leto. Pri nas se je pričelo letos z najhujšo sneženo zimo, da je bilo koncem marca snega kot v Sibiriji, in smo čebelarji že obupavali. Ali nastopil je solnčni april in se na vso moč trudil popraviti, kar je bilo zamujenega, tako da so se naša ljudstva kaj hitro razvijala, in v sredi maja so se že prikazovali prvi roji. Letos so pri nas čebele posebno rade rojile. V mnogih krajih se hvalijo, kako je medila akacija, pravi in divji kostanj. Pri nas se s tem drevjem ne moremo ponašati, ali tudi pri nas ponuja narava ob ugodnem vremenu obilo paše. Koj spomladi medi imenitna medarica resje. Za tem češnja in obilica raznega sadnega drevja. Potem bero na travniških cvetlich posebno na žajbeljnu. Kot glavna jesenska paša je ajda. Pri nas čebelarimo brez izjeme v navadnih kranjskih panjičih. Ali z večjim vspehom bi se dalo čebelariti, ako bi se poprijeli večje mere s premakljivim satjem, kar sem se letos prepričal. Domači mizar mi je napravil dunajski panj pravilno in natanko po meri, kakor je opisana v Lakmayerjevi knjigi. Dne 21. maja sem vsadil v tega novega velikana dva združena roja iz navadnih kmetskih panjičev. Črez dober mesec je bilo vseh 20 satnikov v vališču izdelanih in gosto zasedenih. Dne 20. junija sem odprl medišče, ali kljub temu mi je dal dne 5. julija zelo močan roj, ki je dobro vspeval, kakor je tudi izrojenec ostal dovolj močan. — Zdaj naj bo za enkrat dovolj dolg dopis. Jožef Grošelj.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Čebelarska podružnica v Kamniku ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 7. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni pri „Petru“ v Kamniku z navadnim sporedom. Čebelarji, pridite polnoštevilno!

N. Sallath, predsednik.

Iz Galicije. Kakor je poročal „Čebelar“, je bila lanska čebelarstva letina v Galiciji tako slaba, da je padlo čez zimo na tisoče in tisoče čebelnih ljudstev. V zadnji številki „Illustr. Monatsblätter“ pa poroča neki Onufrij Czynka iz Zoltanc v Galiciji nekaj, o čemer bi človek mislil, iz Amerike je poročilo in ne iz Galicije. Ta srečni čebelar pravi, da mu je nanesele skozi letošnje leto vsak panj povprečno nad 125 kg medu prebitka, vsakemu pa da je pustil še približno po 25 kg zaloge za čez zimo. V aprilu in maju je pa krmil na vsak panj po 5 kg sladkorja. Dne 8. julija je odvzel vsakemu panju povprečno po 26 kg medu, dne 16. julija pa po 30 kg. Dne 21. julija je že zopet odjemal in sicer po 25 kg od panju in dne 28. julija je odvzel celo po 32 kg. Dne 6. avgusta je pregledal zadnjikrat vse panji in dobil od vsakega še po 12,5 kg prebitka. Končni uspeh je bil torej 125,5 kg povprečno od vsakega panju. Ta številka je tako velika, da bi bili mi zelo hvaležni, ko bi dobili od panju toliko, če bi decimalno piko pri svoti pomaknili za eno mesto proti levi.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat v letu**.

Čistokrven pes španjolske pasme — prava redkost — prepelčar, tri mesce star, je na prodaj pri Emanuelu Kovačiču, Stražišče pri Kranju.

300 kg iztočenega ajdovega pitanca proda
Francišek Verbnjak, Iljaševci, pošta
Križevci pri Ljutomeru, Štajersko.

50 kg garantirano čistega, iztočenega medu, 5 kg z dežico 9 K. Pri predplačilu poštne prosto prodaja M. Schmidhofer, Črneče, pošta Meža ob Dravi, Koroško.

Franc Zabavnik, slikar v Šmarci pri Kamniku, **slika panjeve končnice** za kranjiče po 20, 40 in 60 vin., za gerstun-
govce po 80 vin. in 1 krono. (2-1)

Prodam izmed **dveh posesti eno** in sicer ali v Mošnjah ali na Spodnjem Otoku, katero kdo želi. Posestvo je večje in manjše. Več se izve pri lastniku Matiju Megliču na Spodnjem Otoku št. 6, pošta Radovljica, Gorenjsko. (2—1)

Tri prazne panji (gerstungovce z okvirji)
ter več nemških knjig in časopisov o
čebelarstvu proda po dogovoru Jakob
Kovačič, nadučitelj pri sv. Vidu v Junski
dolini na Koroškem. (2-1)

Za jezensko "pitanje" je najbolj prikladen **sladkor v kristalih** po K 74— za sto kilogramov. Kupujem med in vosek. — I. N. Babnik, "ČebelarSKI dom", Dravljica, pošta Št. Vid nad Ljubljano. (2—1)

Listnica uredništva.

Gosp. J. K. v P.: Klišej za tako veliko sliko bi preveč stal, in „Čebelar“ za letos ne zmore več tako velikih stroškov. Slika se bo poslala v arhiv glavnega odbora. — Nekemu gospodu v novomeški okolici sem poslal Weipplovo knjigo o načrtih za čebelnjake. Dotični gospod naj jo blagovoli poslati gospodu Konradu Barlé, učitelju v Metliki. Hvala vnaprej!

Kranjska čebelarska zadruga v Ilirski Bistrici prodaja

trčan med, kot pitanec garantirano zanesljiv, v 5 kg dežicah, poštnine prosto, ajdov po K 7—, **spomladanski svitel** po K 8-50;

umetno satje iz garantirano čistega voska, za vsako mero prirezano, kilogram po K 4-50, zabojček s 3 1/2 kg vsebine za K 16—, poštnine prosto.

Pri večjem odjemu znižane cene.

Svojim članom preskrbuje eksportne panje, kot jih je g. Žnideršič v 1. številki „Slov. Čebelarja“ opisal z okvirji in začetki iz umetnega satja po K 4—.

Trčan svitel spomladanski med plačuje po 1 K 30 h, **ajdov** po 1 K, **voščine** po 1 K 10 h, **vosek** po 3 K 20 h kilogram, franko Ilirska Bistrica.

Kdor hoče postati član zadruga mora plačati vsaj 2 K na račun deleža in poslati podpisano pristopno izjavo.

Garantirano zanesljiv, doma pridelani

med - pitanec

5 kg 7 K.

Prodaja:

Iz garantirano čistega voska

umetno satovje

Prodaja:

1 kg 4 K 40 h.

FR. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Dober dan, gospod sočebelar! Kaj pa pišete?

????

Dopisnico na

I. avstrijsko - šlezijsko zalogo čebelarskih potrebščin

FRANC SIMMICHU, Jauernig, avstrijska Šlezija

da mi pošlje **zastonj** nov cenik za čebelarstvo in perutninarstvo, ki ima tudi bilježko in zelo poučna mesečna opravila. Moji sosedi dobe od njega **trčalnice, panjove, umetno satovje, lovilnike, prašilčke in priprave za matično vzgojo, kadilnike, varovala pred pikom, priprave za umetno lego jajc, pitalnike in napajalnike, poizkuševalce za jajca, žičaste mreže itd.** in so bili zelo zadovoljni s ceno in blagom, zatoorej bom v prihodnje tudi **jaz dobival** blago od te tvrdke.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo“.

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.